

การเก็บภาษีบุหรี่ในประเทศไทยและโครงสร้างภาษีที่เหมาะสม

รศ.ดร.เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาถึงการเก็บภาษีบุหรี่ในประเทศไทยและโครงสร้างภาษีที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตบุหรี่ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่าควรนำระบบจัดเก็บภาษีตามปริมาณมาใช้ควบคู่กับระบบจัดเก็บภาษีตามมูลค่า โดยอาจจัดเก็บในระบบ 2 เลือก 1 (เลือกวิธีเก็บที่ได้ภาษีสูงสุด) หรือใช้ระบบจัดเก็บภาษีแบบผสม และควรนำหลักเกณฑ์การกำหนดราคาโอนตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 113/2545 มาใช้ในการประเมินราคา ซี.ไอ.เอฟ. แทนหลักเกณฑ์การกำหนดราคาเกตต์แบบเดิม เพื่อแก้ปัญหาที่ผู้นำเข้าบางรายสามารถใช้วิธีการกำหนดราคาเกตต์เพื่อสำแดงราคา ซี.ไอ.เอฟ. ต่ำ รวมถึงภาครัฐควรขึ้นภาษียาเส้นอย่างมีนัยสำคัญด้วยการจัดเก็บภาษียาเส้น (ธรรมดา) ในอัตราเดียวกับภาษียาเส้นปรุง และควรยกเลิกการยกเว้นภาษียาเส้นพันธุ์พื้นเมือง เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างราคาบุหรืกับยาเส้น และป้องกันการหนีมาบริโภคนยาเส้น (บุหรืมวนเอง) ราคาถูกหลังจากใช้ระบบจัดเก็บภาษีบุหรืแบบผสม นอกจากนี้ภาครัฐควรสงวนสิทธิที่จะไม่นำบุหรืและผลิตภัณฑ์ยาสูบเข้าร่วมรายการลดภาษีเหลือ 0% ภายใต้การทำ FTA กับประเทศต่างๆ ในอนาคตเพื่อลดจำนวนบุหรืนำเข้าราคาถูกในตลาด และควรยกเลิกการเสียภาษีเงินได้ที่โรงงานยาสูบต้องออกแทนผู้ขายส่งและผู้ขายปลีก เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในการแข่งขันระหว่างผู้ผลิตบุหรืภายในประเทศและผู้นำเข้าบุหรืจากต่างประเทศ

Abstract

This research studies cigarette tax collections in Thailand. The main objective is to propose an appropriate tax system in order to solve the inefficiency of excise tax collection for cigarette trading in Thailand. The findings are such that the specific tax system should be used together with the ad-valorem tax system and that the transfer pricing under the Revenue Department's instruction No. Por 113/2545 should be applied to the CIF price assessment instead of GATT valuation. The use of GATT valuation might miscalculate cigarette prices and motivate importers to declare the CIF at underpriced. For non-native Roll-Your-Own (RYO) cigarettes, the government should significantly increase excise tax rates of shredded tobacco at the same rates as that of blended/flavored shredded tobacco and also cancel tax exemption for native RYO in order to narrow the tax differences between the cigarette and RYO. The measure will also prevent the trading down effect after applying mixed tax system. In addition, the government should reserve the right not to enlist the cigarette and other tobacco products to 0% import tax items under free trade agreements (FTAs). It will certainly decrease the quantity of imported cigarettes in low pricing market. Finally, the government should cancel the measure that enforces the Thai Tobacco Monopoly to be liable for paying commercial taxes of the cigarette wholesalers and retailers. This cancelation should set the same competitive standard between the domestic cigarette producer and the importers.